

PUBLIKAȚIE GRATUITĂ

2

Let's Do It, Romania!

Mișcarea și asociația civică și-a propus să reducă cantitatea de deșeuri depozitate ilegal în natură și să consolideze responsabilitatea față de mediu.

9

S-a schimbat radical ceea ce știam despre construcții

Reglementări aplicate de zeci de ani au fost abrogate prin Legea nr. 169, intrată în vigoare la 25 august anul acesta.

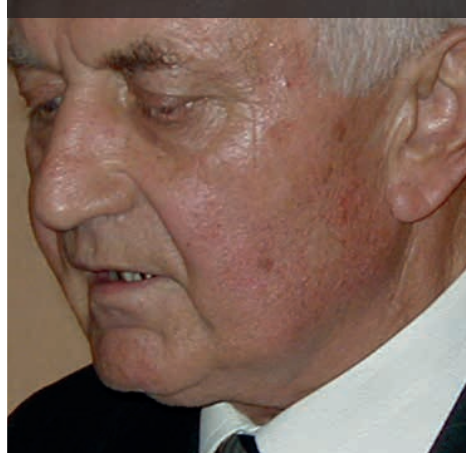
3

Să ne familiarizăm cu noul sistem de colectare a deșeurilor, care va fi implementat în curând!

5

Premiatul Pro Urbe al lunii

În calitate de director al întreprinderii, dr. György Antal a coordonat modernizarea pajiștilor naturale și a pășunilor alpine, introducând pășunatul pe parcele, utilizarea gardurilor electrice, drenajul solului cu utilaje tip „cârțiță”, fertilizarea cu ajutorul elicopterelor și avioanelor, precum și supraînsămânțarea cu semințe de iarbă și însilozarea.

5

Se conturează conceptul viitorului incubator de afaceri

Q&A

#iránytű

Ce este seria de conferințe IRÁNYTŰ?

Seria de conferințe cu experți IRÁNYTŰ (BUSOLĂ) a fost lansată cu sprijinul Primăriei Miercurea-Ciuc, fiind organizată de Centrul Educațional Spektrum. Conferințele, organizate lunar, își propun să ofere răspunsuri la provocările tot mai complexe cu care se confruntă părinții și cadrele didactice. Cu ajutorul specialiștilor invitați, sunt abordate și dezbătute în comun teme de actualitate precum utilizarea conștientă a inteligenței artificiale, prezența adolescenților în mediul online, dobândirea independenței de către copii și stabilirea limitelor parentale, educarea respectării limitelor personale sau prevenirea hărțuirii online.

#experiența cântatului

Se mai pot înscrie membri în Fanfara din Miercurea-Ciuc?

Da, Fanfara din Miercurea-Ciuc primește în permanență noi membri. Sunt bineveniți toți copiii, tinerii și iubitorii de muzică entuziaști, fie că fac primii pași în studiul muzicii, fie că doresc să se alăture comunității muzicale prin cunoștințele deja dobândite. Printre instrumentele care pot fi învățate și interpretate se numără flautul, clarinetul, saxofonul, trompeta, cornul, eufoniul, trombonul și instrumentele de percuție. Alăturați-vă acestui grup vesel și bucurați-vă de experiența cântatului împreună! Înscrieri la numărul de telefon 0742 675 820!

#pasarelă pietonală

Cum evoluează lucrările de construire a pasarelei pietonale și velo peste calea ferată?

Contractul de finanțare necesar proiectului a fost deja semnat. Următorii pași sunt selectarea dirigintei de șantier, urmată de lansarea procedurii de achiziție publică pentru desemnarea executantului lucrărilor.

Noua pasarelă pietonală și velo, care va face legătura între strada Brașovului și strada Obor, va contribui la soluționarea problemelor de mobilitate generate de calea ferată, care a divizat municipiul Miercurea-Ciuc.

Pasarela cu structură metalică va avea o lungime totală de 143,3 metri și o lățime de 6 metri. Valoarea totală a investiției este de 54,37 milioane de lei, din care contribuția Uniunii Europene este de 52,19 milioane de lei.

Digi-Ciuc

Let's Do It, Romania!

Protejarea spațiului în care trăim, a mediului înconjurător și a lumii vii trebuie să fie responsabilitatea și îndatorirea comună a tuturor, indiferent de sex, vârstă sau ocupație. Cu siguranță, cu toții am întâlnit deșeuri abandonate intenționat pe marginea drumurilor, în păduri sau pe malurile lacurilor, a căror colectare și îndepărtare ar necesita un efort comunitar mai amplu.

Let's Do It, România! este o mișcare și o asociație civică de mediu din România, care și-a propus să reducă cantitatea de deșeuri depozitate ilegal în natură și să consolideze responsabilitatea față de mediu. Mișcarea a fost lansată în România în 2010, ca parte a rețelei internaționale „Let's Do It World”. La prima lor amplă acțiune de curățenie au participat peste 200.000 de voluntari, iar de atunci au implicat peste 2,9 milioane de voluntari în diverse programe.

Pe lângă acțiunile locale și naționale de colectare a deșeurilor, activitatea organizației include în prezent identificarea depozitelor ilegale de deșeuri, semnalarea terenurilor invadate de ambrozie, derularea programelor de educație ecologică în școli, organizarea de activități de voluntariat pentru protecția mediului dedicate

companiilor, precum și colaborarea strânsă cu administrațiile publice locale și autoritățile.

Cea mai amplă acțiune a organizației este „Ziua de Curățenie Națională”, organizată în fiecare an, în a treia sâmbătă a lunii septembrie. Cei interesați pot găsi numeroase informații utile și date de contact pe site-ul organizației:

www.letsdoitromania.ro.

Aplicația mobilă care poartă numele mișcării le oferă cetățenilor posibilitatea de a se implica mult mai activ. Utilizatorii nu trebuie să organizeze acțiuni de colectare a deșeurilor, ci pot semnaliza depozitele ilegale, marcându-le pe hartă și atașând fotografii. Fără crearea unui cont, aplicația permite doar vizualizarea zonelor semnalate. Pentru a trimite o sesizare, este necesară o înregistrare rapidă, crearea unui cont personal și acordarea permisiunii de acces la locația curentă a telefonului mobil.

Pentru a transmite o sesizare, utilizatorul trebuie să indice locul în aplicație, să realizeze și să încarce o fotografie, apoi să completeze informațiile suplimentare solicitate. Echipa desemnată a organizației verifică sesizarea și, ceea ce este deosebit de important, o transmite oficial autorităților competente.

Ulterior, în aplicație poate fi urmărită evoluția sesizărilor privind abandonarea deșeurilor, atât a celor proprii, cât și a celor transmise de alți utilizatori, de la raportare până la curățarea zonei. Practic, aplicația creează o hartă națională a deșeurilor abandonate, iar organizația transmite datele colectate autorităților.

Organizatorii subliniază în mod special că îndepărtarea deșeurilor intră în responsabilitatea legală a autorităților competente și nu revine în niciun caz voluntarilor sau utilizatorilor care transmit sesizările. O altă funcționalitate utilă este posibilitatea de a raporta terenurile invadate de ambrozie sau cele neîngrijite, pe care creșterea acestor plante.

Prin urmare, aplicația „Let's Do It, România!” este un sistem de intermediere care completează activitatea organizației și transformă observațiile și sesizările utilizatorilor în acțiuni concrete și soluții. Aceasta contribuie la evitarea procedurilor birocratice presupuse de sesizările individuale, asigurând totodată credibilitatea raportărilor prin verificarea acestora și prin colaborarea extinsă cu partenerii mișcării.

Să ne familiarizăm cu noul sistem de colectare a deșeurilor, care va fi implementat în curând!

Începând cu 1 decembrie, pe întreg teritoriul județului Harghita, inclusiv în Miercurea-Ciuc, va intra în vigoare un nou sistem de colectare a deșeurilor. Până atunci, operatorul trebuie să amenajeze insulele ecologice închise, să încheie contracte cu beneficiarii, să asigure recipientele necesare colectării și să ofere informații detaliate atât locatarilor de la blocuri, cât și celor care locuiesc la case.

La invitația Primăriei Miercurea-Ciuc, reprezentanții organizației care gestionează sistemul integrat județean și ai asocierii de operatori au oferit, în data de 21 septembrie, la Cinema Csiki Mozi, o prezentare detaliată pentru asociațiile de proprietari, cu accent pe aspectele care îi privesc pe locatarii blocurilor. Informațiile detaliate destinate proprietarilor de case au fost prezentate după închiderea ediției publicației noastre. Vă prezentăm în continuare cele mai importante aspecte.

Sistemul integrat de colectare a deșeurilor din județul Harghita este gestionat de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară SIMD Harghita, iar serviciile de salubritate sunt asigurate de asocieria RDE Harghita SRL, AVE România SRL și RDE Huron SRL. Metodele de colectare și tarifele sunt unitare pe întreg teritoriul județului.

Calendarul exact al colectării va fi comunicat ulterior, însă un lucru este deja cert: de acum înainte, tarifele vor fi calculate în funcție de numărul persoanelor care locuiesc în gospodărie. Din acest motiv, în majoritatea cazurilor, serviciul de salubritate se va scumpi considerabil în Miercurea-Ciuc.

Blocuri: recipiente noi și insule ecologice închise

Noul sistem va deveni operațional în data de 1 decembrie. Până atunci, în cartierele de blocuri, operatorul trebuie să colecteze datele privind numărul apartamentelor și al locatarilor, să identifice amplasamentele punctelor de colectare, să încheie contracte – o noutate fiind faptul că acestea nu vor fi încheiate cu locatarii individuali, ci cu asociațiile de proprietari –, să amenajeze insulele ecologice închise, să asigure containerele noi și să distribuie fiecăruia apartament câte un recipient mic pentru colectarea deșeurilor biodegradabile.

Punctele de colectare vor funcționa în sisteme închise, iar dintre recipientele actuale vor fi păstrate, în mare parte, doar containerele îngropate. Accesul în aceste „cuști” va fi permis locatarilor cu ajutorul unei chei de identificare bazate pe tehnologia RFID. Deșeurile vor trebui depuse în recipientul corespunzător, în funcție de cele cinci categorii:

- ❖ Container albastru: hârtie și carton;
- ❖ Container verde: sticlă;

- ❖ Container galben: plastic și metal;
- ❖ Container maro: deșeuri biodegradabile;
- ❖ Container negru: deșeuri reziduale.

Golirea primelor patru categorii de containere, în cantități nelimitate, este inclusă în tariful de bază. Acestea reprezintă sume fixe, facturate de operator asociațiilor de proprietari și repartizate în funcție de numărul apartamentelor.

Ceea ce va varia de la o lună la alta este suma care se adaugă tarifului de bază, respectiv costul golirii containerelor negre și a recipientelor îngropate. O golire a unui container negru de 1.100 de litri va costa 79,68 lei, iar golirea unui container îngropat de 3.000 de litri va costa 217,80 lei. Suma totală acumulată va fi împărțită în mod egal între locatari, în funcție de numărul acestora, determinând astfel valoarea finală a facturii.

Prin urmare, colectarea selectivă va fi extrem de importantă pentru comunitățile de locatari! Un sprijin semnificativ în acest sens îl reprezintă recipientul de mici dimensiuni destinat deșeurilor biodegradabile, pe care fiecare apartament îl va primi gratuit. Acest tip de deșeuri reprezintă, de altfel, mai mult de jumătate din cantitatea totală de deșeuri generate!

În blocurile turn, deșeurile aruncate prin toboganele de gunoi vor ajunge în totalitate în containerele negre. Din acest motiv, pe lângă colectarea selectivă, eliminarea acestor tobogane va fi în interesul direct al locatarilor. De altfel, desființarea

lor reprezintă un obiectiv comun al operatorului și al municipalității: în prima etapă, toboganele vor fi eliminate în cartierele Tudor și Spicului.

Case: mai mult pentru mai puțin

Comparativ cu cantitățile și tarifele cu care locuitorii s-au obișnuit în ultimii ani și proprietarii de case vor trebui să scoată mai mulți bani din buzunar în urma introducerii tarifelor noului operator.

În cazul gospodăriilor individuale componenta „dureroasă” a pachetului de bază este golirea lunară, o singură dată, a containerului de 120 de litri.

În plus, gospodăriile cu una sau două persoane vor primi câte un sac pe lună pentru colectarea separată a deșeurilor reciclabile, în timp ce gospodăriile mai numeroase vor beneficia de câte doi saci. Containerul și sacii vor fi identificați electronic prin scanare, iar valoarea finală a facturii va fi calculată pe baza acestor înregistrări.

Golirea suplimentară a containerului de 120 de litri va costa 8,71 lei, iar fiecare sac suplimentar va costa 2 lei. Pachetul include și distribuirea unui container de 25 de litri pentru fiecare gospodărie.

Operatorul va colecta deșeurile exclusiv din recipientele furnizate de acesta, iar fiecare golire va fi înregistrată digital în sistem.

Să ne pregătim pentru încheierea contractelor!

Noul operator dă asigurări că multe dintre metodele deja consacrate ale Eco-Csik vor fi păstrate, întrucât nucleul personalului local al noului operator va fi format din angajați preluați de la această societate.

„Operatorul, administrația locală și asociațiile de proprietari au fiecare propriul punct de vedere, iar din perspectiva fiecăruia există argumente întemeiate. Aceste puncte de vedere trebuie să se apropie, iar întâlnirea de informare cu asociațiile de proprietari servește tocmai acestui scop. Ea trebuie urmată de o informare temeinică a populației. Urmează o perioadă de învățare comună, pentru care deschiderea și spiritul de parteneriat sunt esențiale”, a declarat viceprimarul Bors Béla în cadrul întâlnirii de informare.

Procesul de încheiere a contractelor va începe în luna octombrie, după care va avea loc distribuția recipientelor pentru colectarea deșeurilor.

Pentru informații actualizate vă rugăm să urmăriți canalele de comunicare ale operatorului și ale furnizorului de servicii!

Tarife de bază

Număr locatari	Blocuri	Case
1 persoană	20,68 lei	25,03 lei
2 persoane	44,79 lei	53,51 lei
3 persoane	65,33 lei	74,04 lei
4 sau mai multe persoane	90,24 lei	98,95 lei

Repere pentru sănătatea mintală

Primăria Municipiului Miercurea-Ciuc lansează în acest an, pentru a cincea oară, programul său de sănătate mintală, unic la nivel național. Programul îi sprijină simultan pe toți cei trei actori ai comunității școlare: copiii, cadrele didactice și părinții. Gândim în termeni de sistem, deoarece starea de bine a copilului nu poate fi separată de cea a adulților din jurul său, iar schimbarea reală poate fi obținută doar împreună.

In anul școlar 2026–2027, cadrele didactice pot participa pentru a cincea oară, copiii pentru a treia oară, iar părinții pentru a doua oară la program. Activitățile sunt adaptate situațiilor de viață diferite ale celor trei grupuri țintă.

Activitatea didactică presupune zi de zi atenție, răbdare și flexibilitate, în timp ce profesorul trebuie să facă față și propriilor dificultăți și presiuni. Grupurile de analiză a situațiilor și de autocunoaștere oferă un cadru pentru reflectarea în comun asupra situațiilor profesionale, relațiilor și conflictelor, iar antrenamentul autogen ajută la reducerea tensiunii și la menținerea echilibrului interior. De asemenea, municipalitatea asigură anual formare în comunicare restaurativă pentru colectivul didactic complet din două școli.

Grupurile destinate părinților caută răspunsuri la întrebările cotidiene ale vieții de familie: cum comunicăm, cum relaționăm unii cu alții,

cum gestionăm conflictele și cum găsim timp și pentru noi înșine. Participanții învață și tehnici restaurative, bazate pe restabilirea relațiilor, iar activitățile de dezvoltare a inteligenței emoționale contribuie la consolidarea relației dintre părinte și copil.

În cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale, cu vârste între 7 și 10 ani, accentul este pus pe dezvoltarea atenției, a motricității și a abilităților necesare pentru învățare, cu implicarea părinților. Elevii mai mari lucrează la înțelegerea propriilor emoții, la consolidarea încrederii în sine

Programul este disponibil în acest an și în limba română pentru cadrele didactice: se lansează un grup de antrenament autogen și de autocunoaștere profesională, coordonat de specialiști locali.

și a acceptării de sine, iar antrenamentul autogen le oferă instrumente concrete pentru gestionarea stresului școlar.

„Copilul se poate dezvolta doar într-un mediu sigur. Stresul excesiv și un mediu orientat exclusiv spre performanță împiedică dezvoltarea. Ne dorim o cultură școlară în care să se poată vorbi despre dificultăți, să se poată cere ajutor și să existe atenție reciprocă, iar sănă-

tatea mintală să nu primească atenție doar atunci când problemele devin grave, ci să fie o parte firească a vieții de zi cu zi”, a declarat viceprimarul Sógor Enikő.

Participanții se vor întâlni din octombrie până în mai, în grupuri de 7–12 persoane, în cadrul a zece ședințe. Accentul este pus pe discuții, schimbul de experiențe și metode care pot fi utilizate și în viața de zi cu zi. Scopul este ca atât copiii, cât și părinții și pedagogii să devină mai puternici din punct de vedere emoțional și mai rezilienți.

La începutul lunii octombrie 1913 și-a deschis porțile orfelinatul din Șumuleu-Ciuc. Potrivit publicației Csiki Lapok, clădirea fostului gimnaziu superior din Șumuleu-Ciuc, rămasă goală în 1911 – după mutarea gimnaziului la Miercurea-Ciuc –, a fost nefolosită până în 1913, când Comitatul Ciuc a renovat-o „pentru ca orfanii abandonati, săraci, fără tată și fără mamă, de pe întreg teritoriul comitatului, să găsească un cămin corespunzător pentru o anumită perioadă, între vârsta de 6 și 12 ani”.

La primul Crăciun, orfelinatul și casa de binefacere din Șumuleu-Ciuc avea 60 de locatari, care, datorită donațiilor unor oameni cu suflet nobil, au avut un „brad de Crăciun bogat împodobit”.

În toamna anului 1916, și locatarii orfelinatului au fost nevoiți să se refugieze, revenind în 1917. În 1923, statul român a trecut orfelinatul sub supraveghere de stat, însă până în 1948, anul reformei învățământului, acesta a fost administrat de surorile vincentine. În perioada comunistă, numărul copiilor a crescut de câteva ori față de cei 40 de copii din perioada anterioară. În istoria instituției s-au succedat perioade de glorie și perioade mai puțin faste.

După schimbarea regimului din 1989, instituția, care purta numele lui Domokos Pál Péter, și-a încetat activitatea în 2003, după 90 de ani de funcționare, odată cu desființarea, în întreaga țară, a marilor orfelinate.

Sursa: Origó – Aniversări istorice locale, 2013

Fotografie: Vechea clădire a Gimnaziului Catolic din Șumuleu-Ciuc, ulterior orfelinat. Sursa: Nagy Gyöngyvér

Premiatul Pro Urbe al lunii

DR. GYÖRGY ANTAL
inginer agronom, conferențiar universitar
30 octombrie 1926 – 6 ianuarie 2004

S-a născut în Valea Strâmbă și și-a urmat studiile liceale la Gheorgheni. Și-a început studiile universitare la Facultatea de Matematică-Fizică a Universității Bolyai, apoi le-a continuat la Universitatea de Științe Agricole cu predare în limba maghiară, înființată în 1948. În 1951 a obținut diploma de inginer agronom. Pentru scurt timp a fost stagiar, apoi asistent universitar, însă în scurt timp s-a întors în Ținutul Secuiesc.

A lucrat mai întâi la Sfântu Gheorghe, apoi, din 1953, a fost inginer-șef al Direcției Agricole a Sfatului Popular Raional Ciuc. Ulterior, a devenit vicepreședinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular și șef al Direcției Agricole. După înființarea județului Harghita, în 1968, a fost numit director al noii Întreprinderi Județene de Gospodărire a Pajiștilor și Pășunilor din Harghita, funcție pe care a deținut-o până la pensionarea sa, în 31 decembrie 1987.

În calitate de director al întreprinderii, a coordonat modernizarea pajiștilor naturale și a pășunilor alpine, introducând pășunatul pe parcele, utilizarea gardurilor electrice, drenajul solului cu utilaje tip „cârțiță”, fertilizarea cu ajutorul elicopterelor și avioanelor, precum și supraînsămânțarea cu semințe de iarbă și însilozarea. De-a lungul carierei sale a publicat 38 de lucrări științifice în domeniul cultivării plantelor și al gestionării pajiștilor, iar teza sa de doctorat, susținută în 1982, a abordat tehnologiile pentru creșterea productivității pajiștilor.

După schimbarea regimului, înțelegând că o condiție esențială pentru păstrarea oamenilor pe meleagurile natale este formarea unor „minți cultivate”, a înființat, în 1991, *Fundația Pro Agricultura Hargitae Universitas*. A construit parteneriate cu Universitatea de Științe Agricole din Gödöllő (astăzi Universitatea Szent István), Universitatea din Sopron, colegiile pedagogice din Eger și Jászberény (Ungaria), precum și cu Fundația Soros.

Prin programele de învățământ universitar la distanță lansate astfel peste o mie de tineri din Ținutul Secuiesc au putut obține diplome recunoscute în România, în specializări precum economie agrară și inginerie cinegetică. Acest demers a pregătit terenul pentru înființarea extensiilor din Miercurea-Ciuc ale Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, de exemplu în domeniul informaticii, precum și pentru lansarea secțiilor din Miercurea-Ciuc ale Universității Sapientia din Transilvania.

György Antal a primit numeroase titluri onorifice și distincții, printre care titlul de conferențiar universitar asociat al Universității de Științe din Sopron, membru al corpului public al Academiei Ungare de Științe (2002), laureat al premiului Pro Urbe al municipiului Miercurea-Ciuc (1996), apoi cetățean de onoare al municipiului (2002), laureat al Premiului Julianus (1998) și al Premiului „Pro Harghita” (2002).

A încetat din viață în data de 6 ianuarie 2004 și a fost înmormântat în satul natal. La moartea sa, reprezentanții Universității Sapientia, ai Universității Szent István și ai administrației municipiului Miercurea-Ciuc i-au adus un ultim omagiu, numindu-l unul dintre întemeietorii învățământului superior în limba maghiară.

Sursa: szereda.Origo, octombrie 2026, anul XXII, nr. 10

Fotografie: Daczó Dénes

Se conturează conceptul viitorului incubator de afaceri

Consiliul Local Miercurea-Ciuc a aprobat, în cadrul ședinței ordinare din septembrie, studiul de fezabilitate privind reabilitarea și extinderea clădirii de pe strada Márton Áron nr. 50. În imobilul respectiv va fi amenajat un incubator de afaceri destinat sprijinirii întreprinderilor mici și mijlocii.

În cadrul ședinței ordinare din septembrie, consilierii locali au luat o serie de decizii care reprezintă pași mici, dar importanți. Dintre acestea se remarcă însă reabilitarea clădirii de pe strada Márton Áron nr. 50. Imobilul, situat chiar lângă vechea fabrică de bere, într-o zonă protejată cu statut de monument istoric, a fost folosit anterior drept sediu de Asociația Persoanelor cu Dizabilități din județul Harghita. Starea clădirii s-a degradat considerabil în timp, însă aceasta își va putea recăpăta în viitor vechea eleganță, de această dată ca incubator de afaceri.

„Înainte de a face pași concreți, au avut loc consultări detaliate între Direcția de dezvoltare economică a primăriei și Asociația Întreprinzătorilor din Ciuc (CSVE) cu privire la necesitatea unui incubator de afaceri în centrul orașului. Mediul de afaceri consideră în mod clar că este nevoie de un astfel de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii, iar și procesul de elaborare a studiului de fezabilitate a fost parcurs în urma consultărilor cu reprezentanții mediului de afaceri”, a declarat primarul Korodi Attila, arătând că biroul coworking Kapocs răspunde deja nevoilor antreprenorilor individuali, iar pentru incubarea IMM-urilor această investiție poate oferi un răspuns adecvat. Totodată, salvăm de la degradare și o veche casă burgheză, a adăugat edilul.

Potrivit studiului aprobat, două anexe vor fi demolate, iar clădirea principală va fi extinsă. Din suprafața totală de 638 de metri pătrați, 366 de metri pătrați vor fi ocupați de clădirea cu parter, etaj și mansardă, 179 de metri pătrați vor fi placați cu piatră și amenajați ca locuri de parcare, iar 93 de metri pătrați vor reprezenta spațiu verde.

La parter vor fi amenajate recepția, biroul administrativ, grupurile sanitare și birourile, la etaj vor fi două săli de ședințe și alte birouri, iar în mansardă vor fi amplasate elementele instalațiilor tehnice ale clădirii. Conform planurilor, incubatorul de afaceri va putea găzdui 26 de întreprinderi și 48 de angajați.

Valoarea totală estimată a investiției este de 17,9 milioane de lei, sumă care include și consolidarea structurală a clădirii. Lucrările de execuție vor necesita 24 de luni. Proiectarea tehnică și execuția lucrărilor urmează să fie realizate în etapa următoare, iar noi progrese vor depinde de atragerea unor surse externe de finanțare.

Miercurea-Ciuc a prins viteză

Miros de benzină, motoare turate, fum de cauciuc și o mulțime de priviri curioase: în ultimul weekend din septembrie Miercurea-Ciuc a prins cu adevărat viteză! Participanții la Harghita Karting Motorsport Festival au defilat sâmbătă cu mașinile de curse prin centrul orașului, iar în zona pieței centrale au oferit un spectacol impresionant de Formula și Drift, precum și demonstrații cu motociclete, aducând cai putere în prim-plan.

Pe circuitul Harghita Karting de pe strada Rét demonstrațiile de Drift, Formula și Stunt s-au succedat pe tot parcursul weekendului, în timp ce spectatorii au putut admira de aproape mașinile de competiție speciale. Cei care nu au vrut doar să privească viteza au avut și posibilitatea de a urca la volanul unui kart.

Pe lângă pasionații de motorsport au fost pregătite programe și pentru familii, astfel că weekendul nu a fost doar despre cai putere, ci și despre experiențe petrecute împreună. Fotografiile realizate pe străzile orașului și pe circuit arată cum Miercurea-Ciuc s-a transformat pentru un weekend într-o adevărată capitală a motorsportului.

FOTOGRAFI: OCTOPUS

Hotărârile Consiliului Local

Consiliul Local al Municipiului Miercurea-Ciuc s-a întrunit în ședință ordinară pe data de 25 septembrie 2026, iar în ședință extraordinară pe data de 8, 11, 18 și 29 septembrie. Hotărârile din septembrie 2026 sunt următoarele:

■ Hotărârea nr. 243

privind aprobarea modificării anexei Hotărârii nr. 2/2023, privind aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană al Municipiului Miercurea-Ciuc precum și a zonei Urbane Funcționale aferente pentru perioada 2021-2030, cu modificările și completările ulterioare

■ Hotărârea nr. 244

privind aprobarea ajutorului de stat de investiții pentru infrastructura sportivă și infrastructurile de agrement multifuncționale administrate de societatea Csiki Sportcentrum SRL pe anul 2026

■ Hotărârea nr. 245

privind închiderea temporară a circulației rutiere pe teritoriul municipiului Miercurea-Ciuc în timpul evenimentului Running Festival Csikszereda, în perioada 11-12 septembrie 2026

■ Hotărârea nr. 246

privind aprobarea programului municipal „Educație financiară, orientare în carieră și dezvoltare competențe”, anul școlar 2026-2027

■ Hotărârea nr. 247

privind aprobarea modificării Statului de funcții al aparatului de specialitate al primarului Municipiului Miercurea-Ciuc, aprobat prin Hotărârea nr. 126/2026, cu modificările și completările ulterioare

■ Hotărârea nr. 248

privind aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a indicatorilor tehnico-economici și a devizului general pentru obiectivul de investiții „Reabilitarea străzilor din zona Csiba”, aprobat pentru finanțare prin Programul „Anghel Saligny”, precum și a sumei reprezentând categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru realizarea obiectivului

■ Hotărârea nr. 249

privind aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, a indicatorilor tehnico-economici și a devizului general pentru obiectivul de investiții „Reabilitarea străzilor din zona Szécseny”, aprobat pentru finanțare prin Programul „Anghel Saligny”, precum și a sumei reprezentând categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru realizarea obiectivului

■ Hotărârea nr. 250

privind modificarea Hotărârii nr. 93/2026 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al Municipiului Miercurea-Ciuc pe anul 2026 și estimări pentru anii 2027-2029

■ Hotărârea nr. 251

privind alegerea președintelui de ședință al Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc pentru ședința extraordinară din data de 18.09.2026

■ Hotărârea nr. 252

privind exercitarea/neexercitarea dreptului de preemțiune cu privire la intenția de vânzare pentru imobilul situat în municipiul Miercurea-Ciuc, str. Petőfi Sándor nr. 8, județul Harghita

■ Hotărârea nr. 253

privind aprobarea studiului de oportunitate în vederea prelungirii Contractului de închiriere cu nr. C650/21.05.2025 încheiat cu Parohia Romano-Catolică Miercurea-Ciuc și aprobarea prelungirii duratei contractului

■ Hotărârea nr. 254

privind modificarea Hotărârii nr. 93/2026 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al Municipiului Miercurea-Ciuc pe anul 2026 și estimări pentru anii 2027-2029

■ Hotărârea nr. 255

privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 318/2023 privind aprobarea Documentației de avizare a lucrărilor de intervenție și a indicatorilor tehnico-economici pentru investiția „Reabilitare și extindere/man-sardare Casă de cultură municipală”, cu modificările și completările ulterioare

■ Hotărârea nr. 256

privind alegerea președintelui de ședință al Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc, pentru lunile octombrie, noiembrie, decembrie 2026

■ Hotărârea nr. 257

privind aprobarea vânzării, cu plata în rate, a unor locuințe de tip ANL aflate pe raza teritorială a municipiului Miercurea-Ciuc și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc

■ Hotărârea nr. 258

privind aprobarea închirierii fără licitație publică a unui teren aflat în proprietatea publică a Municipiului Miercurea-Ciuc, situat în municipiul Miercurea-Ciuc, Piața Gál Sándor în favoarea societății AMRO S&M SRL

■ Hotărârea nr. 259

privind aprobarea modificării Contractului de administrare cu nr. C892/30.09.2021 încheiat cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Harghita-Băi

■ Hotărârea nr. 260

privind aprobarea dării în folosință gratuită a unor spații din imobilul Vila Cerbul în favoarea Inspectoratului de Jandarmi Județean Harghita

■ Hotărârea nr. 261

privind aprobarea propunerii de constituire a dreptului de proprietate asupra terenului intravilan, în favoarea persoanelor care au cumpărat apartamente construite din fondul locativ de stat

■ Hotărârea nr. 262

privind aprobarea propunerii de constituire a dreptului de proprietate asupra terenului intravilan, în favoarea persoanelor care au cumpărat apartamente construite din fondul locativ de stat

■ Hotărârea nr. 263

privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 195/2022 privind aprobarea delegării gestiunii prin concesiune directă a serviciului public de administrare a domeniului public și privat – activitatea de administrare și exploatare a bazelor sportive și de agrement în municipiul Miercurea-Ciuc în favoarea Csiki Sport és Rekreatív SRL, cu modificările și completările ulterioare

■ Hotărârea nr. 264

privind mandatarea reprezentanților Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc în AGA în vederea aprobării Planului de selecție – componentă integrală a procedurii de selecție a candidaților pentru ocuparea funcțiilor de administratori ai societății Eco-Csik SRL

■ Hotărârea nr. 265

privind aprobarea acordării despăgubirii proprietarului autoturismului avariata ca urmare a evenimentului din data de 02.07.2026, la adresa str. Jigodin-Băi, nr. 7

■ Hotărârea nr. 266

privind actualizarea Planului de analiză și acoperire a riscurilor al Municipiului Miercurea-Ciuc

■ Hotărârea nr. 267

privind aprobarea Bugetului de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2026 pentru societatea Csiki Trans SRL

■ Hotărârea nr. 268

privind aprobarea Documentației de avizare a lucrărilor de intervenție pentru investiția: „Desființarea căsuțelor de lemn – Harghita-Băi”

■ Hotărârea nr. 269

în vederea aprobării modificării art. 1 din Hotărârii nr. 316/2022 privind aprobarea Documentației de avizare a lucrărilor de intervenție pentru investiția „Reabilitare și extindere clădire”

■ Hotărârea nr. 270

privind aprobarea punerii la dispoziția Distribuției Energie Electrică România SA (DEER) Sucursala Harghita, a unor terenuri aflate în proprietatea publică al Municipiului Miercurea-Ciuc

■ Hotărârea nr. 271

privind aprobarea dezlipirii imobilului din str. Pietii, situat în municipiul Miercurea-Ciuc, în vederea întăbulării acestuia

■ Hotărârea nr. 272

privind aprobarea modificării Statului de funcții al Direcției de Asistență Socială Miercurea-Ciuc aprobată prin Hotărârii nr. 279/2024, cu modificările și completările ulterioare

■ Hotărârea nr. 273

privind aprobarea dării în administrare a unor imobile-construcții în favoarea Clubului Sportiv Municipal Miercurea-Ciuc

■ Hotărârea nr. 274

privind aprobarea Bugetului de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2026 pentru societatea Goscom SA

■ Hotărârea nr. 275

privind aprobarea Documentației de avizare a lucrărilor de intervenție pentru investiția: „Reabilitare, modernizare și extindere clădire C1 pentru amenajare incubatoare, amenajări exterioare, desființare clădiri anexe C2 și C3”

■ Hotărârea nr. 276

privind aprobarea numărului participanților la evenimentul organizat în străinătate

■ Hotărârea nr. 277

privind luarea act de acordul de parteneriat încheiat între Școala Profesională Specială „Szent Anna” și Liceul Tehnologic „Székely Károly”

■ Hotărârea nr. 278

privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici pentru investiția „Înființarea parcului fotovoltaic în municipiul Miercurea-Ciuc”

■ Hotărârea nr. 279

privind aprobarea vânzării unor locuințe de tip ANL, situate în municipiul Miercurea-Ciuc, strada Lunca Mare, aflate în administrarea Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc, cu plata integrală

■ Hotărârea nr. 280

privind exercitarea/neexercitarea dreptului de preemțiune cu privire la intenția de vânzare pentru imobilul situat în municipiul Miercurea-Ciuc, str. Petőfi Sándor nr. 11

■ Hotărârea nr. 281

privind mandatarea reprezentanților Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc în AGA, să voteze modificarea și completarea Organigramei și a Statului de funcții ale societății Csiki Trans SRL

■ Hotărârea nr. 282

privind numirea reprezentanților Consiliului Local în calitate de membru și în calitate de membru supleant în comisia de evaluare a probei de interviu a concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, sesiunea august-decembrie 2026

■ Hotărârea nr. 283

privind aprobarea proiectului și a cheltuielilor legate de proiect pentru investiția „Înființarea parcului fotovoltaic în municipiul Miercurea-Ciuc”

■ Hotărârea nr. 284

privind modificarea Hotărârii nr. 93/2026 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al Municipiului Miercurea-Ciuc pe anul 2026 și estimări pentru anii 2027-2029

Flowchart

S-a schimbat radical ceea ce știam despre construcții

Până acum, construcțiile, demolările și amenajarea teritoriului erau reglementate de Legea nr. 50/1991, modificată și completată de mai multe ori, precum și de Legea nr. 350/2001, acte normative deja consacrate. După cum indică și anul adoptării lor, acestea erau deja „cu barbă”.

După câteva cosmetizări legislative, mediul politic, împreună cu specialiștii din domeniu, a decis ca aceste teme de urbanism să fie reglementate printr-o singură lege-cadru și, cu finanțare din fondurile Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), să fie elaborat noul act normativ.

După îndelungi consultări, codul a intrat în cele din urmă în vigoare la 25 august și reorganizează fundamental tot ceea ce știam și aplicam până acum. Arhitectul-șef al municipiului nostru, Albert Sándor, ne oferă mai multe detalii despre noile prevederi.

„Numeroase studii și analize au demonstrat că România înregistrează un decalaj uriaș față de media UE în ceea ce privește autorizarea. În comparație cu statele-model, la noi sunt necesare mult mai multe documente și, proporțional, mult mai mult timp pentru a ajunge la același rezultat. De aceea, noua lege urmărește o reducere semnificativă a birocrăției, digitalizează și centralizează procesele și permite desfășurarea în paralel a unor proceduri, însă, în același timp, crește drastic sancțiunile”, a declarat arhitectul-șef.

Administrațiile locale vor avea obligația de a înființa o comisie interinstituțională și interdepartamentală, care va colecta avizele necesare

înainte de emiterea autorizațiilor de construire. Cu alte cuvinte, de acum înainte solicitantul nu va mai trebui să meargă pe la diferitele instituții pentru a obține avize și adeverințe, ci administrația locală va purta discuțiile cu instituțiile implicate, iar în cadrul unor ședințe comune va fi emis un aviz unic, care va reprezenta rezultatul favorabil al evaluării. Înaintea ședințelor informațiile vor fi transmise mai întâi prin e-mail, iar ulterior printr-o platformă digitală creată la nivel central. În cazul municipiului Miercurea-Ciuc această activitate ridică probleme din cauza numărului redus de angajați ai Direcției de Arhitectură și Urbanism, iar în practică trebuie găsită și o modalitate eficientă de achitare a taxelor – am aflat de la Albert Sándor. Comisia trebuie să fie constituită pe parcursul lunii octombrie.

CATUC a fost primit cu mari speranțe și din perspectiva faptului că, în foarte multe cazuri, autorizarea urma să fie înlocuită pur și simplu de o notificare. În cele din urmă, acest obiectiv s-a realizat doar parțial: în mediul rural, prevederile au fost într-adevăr relaxate semnificativ, însă în mediul urban nu. Potrivit arhitectului-șef, chiar și faptul că Ciba, Szécseny și Băile Jigodin ar fi sate distincte, care aparțin de municipiu, ar fi de mare ajutor, însă, întrucât acestea fac parte integral din oraș, condițiile respective nu pot fi aplicate nici acolo. (Harghita-Băi, datorită statutului său de stațiune, nici nu intră în categoria reglementată de prevederile menționate.)

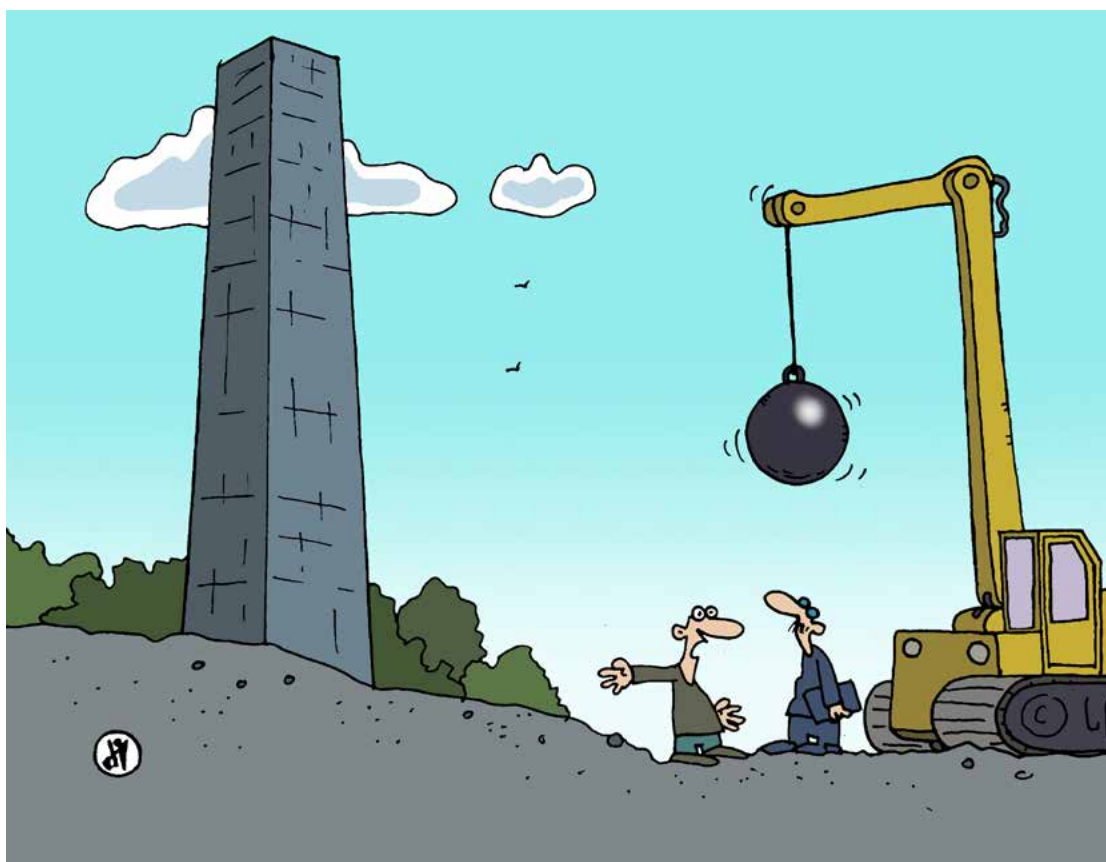
O altă țintă a legiuitorului este nu doar reducerea construcțiilor ilegale, ci, practic, eliminarea acestora. Acesta este motivul pentru care sancțiunile sunt atât de drastice. Limita minimă (!) a amenzilor care pot fi aplicate pentru construcțiile realizate fără autorizație este de 50.000 de lei, iar dispunerea demolărilor va deveni, de asemenea, mult mai frecventă. Potrivit lui Albert Sándor, în Miercurea-Ciuc, în ultimele decenii, a fost dispusă o singură demolare. Respectarea cerințelor legale va crea însă

situații dificile: vor trebui aplicate amenzi uriașe și decise demolări, motiv pentru care arhitectul-șef se așteaptă la conflicte și procese. În același timp, acesta ne asigură că, la fel ca până acum, vor încerca să acționeze cu omenie.

Despre sancțiuni vom relata în detaliu în partea următoare, însă până atunci merită ca toată lumea să se familiarizeze cu Legea nr. 169/2026, mai ales cei care construiesc sau intenționează să construiască în viitorul apropiat!

– Ce fel de autorizație de construire?
Pentru cotețul ăsta de găini?

CARICATURĂ DE
HORVÁTH-SZEKERES ISTVÁN

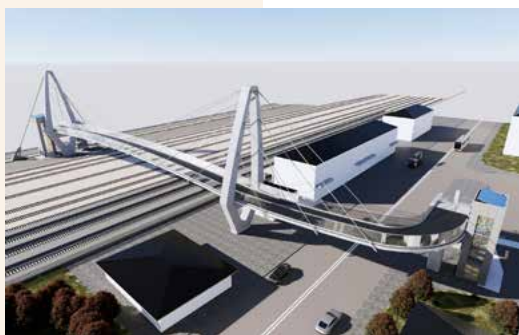
Reglementări aplicate de zeci de ani au fost abrogate prin Legea nr. 169, intrată în vigoare la 25 august anul acesta. Noul Cod al amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor (CATUC) urmărește în primul rând să facă procedurile de construire și autorizare din România „conforme cu normele UE”, să digitalizeze procesele și să simplifice procedurile administrative. Rolul administrațiilor locale va crește, iar amenziile care pot fi aplicate au crescut deja într-o măsură descurajatoare. Ne putem permite sancțiunile „conforme cu normele UE” menite să asigure respectarea disciplinei în construcții? Vom reveni ulterior asupra Legii nr. 169/2026, deocamdată prezentăm doar informațiile introductive.

Ce s-a întâmplat în oraș în luna septembrie?

Peste 50 de milioane de lei pentru pasarela feroviară

Am semnat cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru contractul de finanțare pentru pasarela feroviară pietonală și velo care va face legătura între strada Brașovului și strada Obor. Valoarea totală a investiției este de 54,37 milioane de lei, din care 52,19 milioane de lei reprezintă finanțare nerambursabilă din fonduri europene, iar puțin peste 2 milioane de lei reprezintă contribuția proprie.

A pornit Pedibus-ul

În prima zi de cursuri a noului an școlar, traseele Pedibus-ului din Miercurea-Ciuc s-au umplut deja de copii: aproximativ 170 de elevi au pornit pe jos spre școală. Alături de participanții cu experiență, la plimbările de dimineață s-au alăturat și fețe noi. La inițiativă se poate adera oricând pe parcursul anului școlar, iar organizatorii îi așteaptă cu drag și pe voluntarii care doresc să însoțească grupurile.

Asfaltarea în Szécseny și Ciba, cu un pas mai aproape

Consiliul local a aprobat studiile de fezabilitate pentru modernizarea principalelor rețele stradale din Szécseny și Ciba. De la Programul „Anghel Saligny” sperăm să obținem, în total, 15,6 milioane de lei pentru cele două investiții. În Szécseny sunt prevăzuți aproximativ 2,9 kilometri de drum, iar în Ciba 2,3 kilometri de drum pentru

reabilitare. Contractele de finanțare trebuie semnate încă în acest an pentru ca investițiile să poată fi realizate.

Ziua porților deschise la adăpostul pentru câini

La adăpostul municipal pentru câini, aflat în vecinătatea fostului adăpost al Asociației Pro Animalia, a fost organizată o zi a porților deschise dedicată adopțiilor. Vizitatorii au putut face cunoștință cu locatarii adăpostului și chiar să-și găsească un nou membru necuvântător al familiei. Au existat și astfel de cazuri: patru câini fără stăpân și-au găsit o casă și au devenit animale de companie.

Continuă lucrările de reabilitare a străzii Cântarului

După reabilitarea rețelei de colectare a apelor pluviale, realizată anul trecut, în acest an au fost demolate mai întâi trotuarele și bordurile vechi și deteriorate, urmând lucrările de fundație. Le cerem în continuare celor care parchează în zona afectată ca, pe durata lucrărilor, în zilele lucrătoare, să lase liberă zona de lucru!

De la Máriapócs la Șumuleu-Ciuc

A fost inaugurată oficial porțiunea de 500 de kilometri a Drumului Mariei dintre Máriapócs și Șumuleu-Ciuc. Traseul este rezultatul mai multor ani de muncă, voluntariat, solidaritate comunitară și pașii nenumăraților pelerini. În cadrul evenimentului a fost plantat un arbore comemorativ, iar instituțiile și organizațiile implicate au semnat o declarație de intenție privind cooperarea pentru gestionarea traseului de pelerinaj și consolidarea legăturii dintre cele două sanctuare. Ceremonia s-a încheiat cu o Sfântă Liturghie.

Cântă împreună de douăzeci și cinci de ani

Orchestra de Cameră Ciuc a sărbătorit cea de-a 25-a aniversare. În cadrul concertului aniversar, Primăria Miercurea-Ciuc a mulțumit orchestrei, printr-o diplomă de apreciere, pentru activitatea sa artistică de înalt nivel desfășurată timp de un sfert de secol și pentru rolul pe care l-a avut în viața culturală a orașului. În cei 25 de ani, formația a îmbogățit viața muzicală a municipiului Miercurea-Ciuc prin nenumărate concerte și a contribuit și la educația muzicală a generațiilor tinere.

Orașul s-a umplut de adrenalină

Miercurea-Ciuc a fost timp de două zile gazda unui festival de motorsport: programele din cadrul Hargita Karting Motorsport Festival s-au desfășurat pe pista de karting de pe strada Rét și în centrul orașului. Ne vom ocupa mai pe larg de acest subiect în paginile 6-7!

Elevii au protestat îmbrăcați în negru

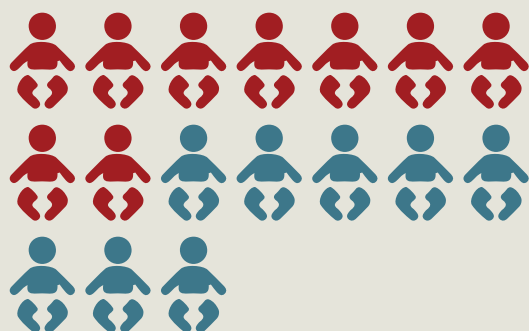
La apelul Asociației Liceenilor Maghiari din România (MAKOSZ) elevii din mai multe școli din Miercurea-Ciuc au protestat îmbrăcați în negru împotriva proiectului de lege privind introducerea obligativității uniformei școlare. Inițiativa a avut ca scop exprimarea opiniei tinerilor cu privire la reglementarea propusă, care îi vizează în mod direct.

Distorsiunea – tema celei de-a noua Bienale de Grafică

S-a deschis cea de-a noua ediție a Bienalei de Grafică din Ținutul Secuiesc, care are și de această dată două locații: Miercurea-Ciuc și Sfântu Gheorghe. În orașul nostru, expoziția poate fi vizitată la Cetatea Mikó până în 29 noiembrie. Tema centrală a ediției din acest an este „distorsiunea”, abordată din perspective diferite în lucrările grafice înscrise în concurs. În paralel cu bienala, la Muzeul Secuiesc al Ciucului a fost vernisată și expoziția intitulată „Unul și multiplul”.

Din registrul stării civile – luna septembrie 2026

Nyika Szilveszter
Kovács Máté
Jakab Janka
Dobondi Jázmin
Vitán Krisztián
Restas Natasa-Patricia

Demian Bence
Gergely Ákos
Gál-Barabas Hetti
Hodgyai Dominik
Gergely Andrea
Willmann Arnold

Deme Klementina
Bara Ágnes
Bara Antónia
Tamás Ábel
și încă o fată

Bartok Richárd-Tibor – Bakó Ágnes
Rácz Levente – Benkő Katalin-Boglárka
Lazăr Alexandru-Răzvan – Tankó Izabella
Virág-Vargyas Tihamér – Balázs Eszter
Marton Attila – Simon Krisztina
Török Dávid – Balázs Andrea-Timea
Colciar Horia-Cosmin – Pui Ana-Maria
Sós Patrik – Gábor Noémi
Vasloban Cătălin-Ilie – Balla Erzsébet Imola
Marton Kázmér – Máté Ibolya
Nagy Norbert – Both Henrietta
Barabás Zsolt – Kósa Dóra
Balla Lőrincz – Szabó Mária-Tünde
Richard Ervin – Csedő Ágnes
Staficiu Vasile-Dan – Turcu Andreea-Cristina
Majlát Szilárd – Ádám Ibolya
Kelemen Levente – Tofan-Bíró Éva
Máté Richárd-András – Anițoaei Cosmina-Andreea
Szócs Harald – Fazakas Dóra-Alexandra
Csató Csongor – Dobos Anita
Nádas György – Keresztes Evelin-Mária
și încă un cuplu

Vă informăm că, în conformitate cu directivele privind protecția datelor, vom publica numele nou-născuților, al cuplurilor căsătorite și ale persoanelor decedate în publicația lunară a Miercurea-Ciuc doar dacă clientul își dă acordul explicit în scris!

Horváth Andrei
Gábor Viorica
Botez Adrian-Ioan
Gábor Magdalena
Bajkó Ecaterina
Mezei Jolán
Mozes Clara

Kerekes Ileana
Barabás Csaba
Nemes Csaba-Anton
Kozma Klára
Tibodi Stefan
și alte două persoane

30.09. – 29.11.2026

Ediția 9. a Bienalei de Grafică din Ținutul Secuiesc

MUZEUL SECUIESC AL CIUCULUI / Miercurea Ciuc, Piața Cetății nr. 2

www.gbiennial.ro

facebook.com/grafikaizemle

© Elena Simion / US

A apărut
ghidul transportului public!

www.csiki-trans.ro

**Abonați-vă
la revista gratuită
„Miercurea-Ciuc”!**

E-mail: press@szereda.ro
Telefon: 0266 315 120 / 238

Miercurea-Ciuc

„Miercurea-Ciuc” este publicația lunară gratuită a Consiliului Local și a Primăriei Miercurea-Ciuc. Puteți comanda în cutia poștală sau prin e-mail prin adresa de e-mail press@szereda.ro sau prin nr. de telefon 0266 315 120/238 ■ Publicat de Editura „Csikszereda” (530110 Miercurea-Ciuc, Piața Cetății nr. 1, tel.: 0266 315120) ■ Redactor: Kovács Hont Imre; Echipa de redacție: Biró Mónika, D. Balázs Ildikó, Klárik Anna Helga, Szabó-Ferenczy Krisztina, Szász Hargita, Tompos Renáta. Lecturare: Emil Groza. Tehnoredactare: Mihály László ■ Tipărire: Tipografia Gutenberg, Miercurea-Ciuc ■ ISSN 2065-6742